

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317208675
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8317208675.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košču a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: N. R., Y.: XX.XX.XXXX, E. V. XXX, XXX XX V., proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, právne zast.: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029, o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 10Csp/171/2017 - 34, zo dňa 20. apríla 2018, jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom určil, že úver, poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 14.07.2015 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň vyslovil, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 261 ods. 3 písm. d), § 262 ods. 1, § 497 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“); § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 Zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a zmenne a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“ alebo „ZoSÚ“); § 3 ods. 3, § 8 ods. 3, 4 Zákona č. 250/2007 Z. z. zákon o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“); § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, § 54 ods. 1, 2 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“).

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil skutkový stav a mal za preukázané, že žalovaný ako veriteľ a žalobca ako klient - dlžník uzatvorili dňa 14.07.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.000,- Eur. Žalobca sa zaviazal celkovo vrátiť sumu 3.498,- Eur v 60 splátkach vo výške 58,30,- Eur. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.08.2015. V zmluve bola dohodnutá výška ročnej úrokovej sadzby 27,64% ročne, RPMN 27,64% a priemerná výška RPMN bola 18,24%. Termín konečnej splatnosti úveru bol 07/2020. V danom prípade sa podľa súdu prvej inštancie jedná o spotrebiteľský vzťah a zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Podľa súdu prvej inštancie v prejednávanej veci zmluvný vzťah založený žalobcom a žalovaným neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch). V zmluve je uvedený termín konečnej splatnosti 07/2020. Jednou z obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je

súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane prísľušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Ďalej považoval súd prvej inštancie za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k), a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok 60 a výška mesačnej splátky 58,30 eur. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Zákom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačne, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok. Účelom náležitostí ustanovených v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu žalobcu. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje. Ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre úplnosť súd prvej inštancie poukázal na to, že zmluva o úvere v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby je neplatná, a to pre rozpor daného dojednanie s dobrými mravmi. Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednanie, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Vzhľadom na skutočnosť, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi konania v zmluve o úvere takmer 6,5-násobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, dospel súd k záveru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o úvere je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu na právny názor vyjadrený v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd prvej inštancie uviedol, že požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa. V danom prípade je tu zrejmý konflikt medzi Smernicou a Zákom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V taktom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúččnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem. Súd bol preto názoru, že napriek odkazu žalobcu na predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver

potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. K námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení úveru za bezúročný a bez poplatkov súd prvej inštancie uviedol, že naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklarovaným vyslovením bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru môže argumentovať žalobca voči žalovanému. Žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození, a preto žaloba v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

4. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd prvej inštancie konštatoval preukázaný záver, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti ustanovené Zákonom č. 129/2010 Z.z. zákona o spotrebiteľskom úvere, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z uvedeného nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky, t.j. aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok ďalších poplatkov, ani termíny ich splatnosti, nakoľko tie majú byť v zmysle uvedeného ustanovenia určené v splátkovom kalendári, avšak tento k zmluve nebol pripojený. Žalobca do zmluvy uviedol len celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jej jednotlivé zložky. Spotrebiteľ v čase uzatvárania zmlúv ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom z akých položiek, v akej výške pozostáva navýšenie úveru. Rovnako absentuje aj termín konečnej splatnosti úveru. Vychádzajúc z uvedených skutočností je poskytnutý spotrebiteľský úver potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov, preto súd prvej inštancie určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 14.07.2015 uzatvorená medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je bezúročná a bez poplatkov.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a vychádzajúc zo skutočnosti, že v danom prípade mal žalobca vo veci plný úspech, preto by mu patrila náhrada trov konania, no keďže si ju neuplatnil, súd prvej inštancie mu ju nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Ako odvolacie námietky uviedol, že v Zmluve o pôžičke je uvedený údaj požadovaný ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Má za to, že v Zmluve o pôžičke je v článku III. Pôžička uvedená výška splátky - 58,30 Eur, ako aj počet splátok 60, termín splatnosti prvej splátky: 20.08.2015, termíny splátok do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca, ďalej je samostatne v Zmluve uvedená aj konečná splatnosť mesiacom a rokom 07/2020.

Uvedené údaje sú ďalej špecifikované v Splátkovom kalendári. V zmysle uvedeného teda v Splátkovom kalendári boli explicitne - opätovne uvedené informácie o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, t.j. súhrnný prehľad. Podľa žalovaného zákon platný a účinný v čase podpisu Zmluvy nepožadoval samostatné rozpisovanie výšky, počtu a termínov splatnosti úrokov, istiny; nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istina, úroky a poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a pod. Ak sa totiž jednou splátkou uhrádza aj istina a úrok, potom záväzok je splnený pripísaním sumy úhrady na účet veriteľa. To znamená, že v prípade, ak splátkou sa uhrádza aj istina aj úrok, nemá rozlišovanie danej splátky na časť „istina“ a časť „úrok“ žiadny reálny a praktický význam. Žalovaný ďalej poukázal, že Zmluva obsahuje výšku splátky, termín splatnosti, ako aj počet splátok. Uvedené údaje sú obsiahnuté aj v splátkovom kalendári, ktorý tvorí súčasť zmluvy. Žalovaný má za to, že týmto spôsobom si splnil povinnosť jemu uloženú v § 9 ods. 2 písm. k). A námietky ohľadom absencie týchto údajov sú neopodstatnené. Pokiaľ súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol, že uvedené zákonné ustanovenie treba vykladať tak, že splátka má byť rozpisovaná na jednotlivé položky, koľko z nej tvorí istina a koľko ostatné jej súčasti, nemožno dospieť k inému záveru ako k tomu, že výklad aplikovaný súdom nebol správny a v tejto časti teda súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Na potvrdenie svojich tvrdení žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018. Žalovaný zároveň poukazuje na Rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 ktorého predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Okresný súd Dunajská Streda (Slovensko) rozhodnutím z 19. decembra 2014 doručeným Súdnemu dvoru 02. februára 2015, ktorý súvisí s konaním: Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej. Vychádzajúc z tohto rozsudku žalovaný konštatoval, že cieľom tohto ustanovenia je zaručiť, aby spotrebiteľ poznal deň, v ktorý je

splatná každá splátka úveru. Tento cieľ je naplnený, ak podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Túto svoju povinnosť si žalovaný splnil. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žiadnym spôsobom výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (či už gramatickým, logickým, systematickým) nemožno dospieť k záveru o nutnosti rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve, ako celková splátka zahrňujúca istinu, úrok, prípadne poplatky, že by mala byť v zmluve v rámci danej náležitosti zmluvy rozčlenená na jednotlivé jej zložky. Ak by zákonodarca mal túto snahu, nepochybne by sporné ustanovenia naformuloval tak, aby bolo z neho zjavné, že v zmluve musí byť osobitne uvedená splátka istiny, osobitne splátka úrokov a osobitne splátka poplatkov. Z formulácie tohto zákonného ustanovenia vyplýva to, že dohodnutá mesačná splátka zahŕňa všetky spomínané komponenty (istinu a úrok, keďže poplatky dohodnuté neboli). Rozhodujúca pre vyhodnotenie spornej otázky je však smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktorá v článku 22 upravuje úplnú harmonizáciu a záväzný charakter, predovšetkým pokiaľ ide o náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Znamená, že členské štáty EÚ nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej právnej úprave zahrnúť iné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere než sú uvedené v článku 10 ods. 2 smernice. V článku 10 ods. 2 citovanej smernice sa uvádza, čo má obsahovať zmluva o úvere. Pod písm. c) je uvedená dĺžka trvania zmluvy o úvere, pod písm. h) výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Písm. i) v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Ako teda vyplýva z článku 10 ods. 2 písm. h) smernice zmluva o úvere má obsahovať výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa. Vôbec sa v nej neuvádza splátka istiny, úrokov a poplatkov, ale je použitý len termín „splátka“. Preto ani právny poriadok Slovenskej republiky nemôže túto zmluvnú náležitosť modifikovať tak, aby veriteľ bol povinný do zmluvy uvádzať členenie splátky na istinu, úrok a poplatky. Bolo by to v rozpore so spomínanou smernicou s poukazom na článok 22 ods. 1. Aj keď citovaná smernica nemá horizontálny priamy účinok, a teda nemôže priamo zakladať práva a povinnosti jednotlivcom, je potrebné z nej vychádzať práve za účelom výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. tak, aby výklad bol v súlade s touto smernicou. Možno tak uvažovať len o nepriamom účinku smernice, ktorý zakladá rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Marleasing SA (C-106/89) s odvolaním sa na prejudikatúru vo veci Von Colson a Kamann (C-14/83). Nepriamy účinok smerníc Súdny dvor ešte konkrétnejšie objasnil vo veci Pfeiffer a ďalší (C-397/01 až 403/01). Preto je potrebné dospieť eurokomfortným výkladom k záveru, že § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ neupravuje nutnosť rozpisu splátky na istinu, úrok a poplatky. Žalovaný má za to, že v Zmluve o pôžičke je v článku III. Pôžička uvedená konečná splatnosť mesiacom a rokom 07/2020, termín splatnosti prvej splátky: 20.08.2015, termíny splátok do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Vychádzajúc z počtu splátok a ich splatnosti je logické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti je zhodný s dátumom splatnosti konečnej splátky. Ide o logické vyústenie vyššie uvedených údajov. Podľa žalovaného bola konečná splatnosť určená zrozumiteľne a určito. V tejto súvislosti žalovaný opätovne poukázal na smernicu európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktorá v článku 22 upravuje úplnú harmonizáciu a záväzný charakter predovšetkým pokiaľ ide o náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a taktiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018. Žalovaný poukazuje na článok 10 ods. 2 písm. c/ citovanej smernice, v ktorej sa uvádza len dĺžka trvania zmluvy o úvere, teda nespomína sa termín konečnej splatnosti úveru. V zmysle uvedeného má žalovaný za to, že výklad aplikovaný súdom prvej inštancie nebol správny ani v tejto časti, a teda súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa žalovaného zákonodarca nepredpísal žiadnu formu uvedenia termínu konečnej splatnosti v texte zmluvy. Podstatné je, či poskytovateľ úveru použil takú formu, z akej sa priemerný spotrebiteľ dokáže túto informáciu dozvedieť. Konečná splatnosť môže byť zrozumiteľným spôsobom vyjadrená uvedením konkrétneho dátumu poslednej splátky ale rovnako aj uvedením počtu splátok a dátumu prvej splátky. V nadväznosti na vyššie citované zákonné ustanovenie § 56 ods. 6 OZ má žalovaný za to, že zákonodarca nestanovil podrobeniu testu „neprijateľnosti“ samotnú výšku úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, ale výšku odplaty spotrebiteľského úveru. Vychádzajúc z ustanovení § 2 písm. i), § 2 písm. g), § 19 ods. 1 a 2 ZoSÚ je zrejmé, že odplatom za spotrebiteľský úver sa považujú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom podľa § 2 písm. g) ZoSÚ, ktoré sa na zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzajú jednak v celom čísle ako aj v ročnom percentuálnom údaji - v podobe údaja o RPMN. Podľa názoru žalovaného je možné dohodu o odplate posúdiť ako dojednanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi iba v prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, najmä však na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov

a lehotu splatnosti je zrejme, že predmetné zmluvné dojednanie je v rozpore s takými etickými pravidlami správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, ktoré sú všeobecne uznávané a zachovávané. Podľa žalovaného dojednanie odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v uvedenej výške nie je možné za žiadnych okolností považovať za dojednanie, ktoré by malo byť v rozpore s takýmito pravidlami etiky a morálky. To znamená, že odplata dojednaná v Zmluve vo výške 27,64 % je nižšia ako najvyššia prípustná výška odplaty, stanovená nariadením 141/2014 Z.z. ako vykonávacím právnym predpisom k novelizovanému § 53 ods. 6 OZ, ktorý stanovuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty, teda za žiadnych okolností nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi a neplatne, resp. byť považovaný za „úžeru“. Žalovaný s poukazom na vyššie uvedené skutkové a právne okolnosti zastáva názor, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f), h) C.s.p.). Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne, ak bude mať podmienky na rozhodnutie vo veci za splnené, aby vo veci sám rozhodol tak, že žalobu zamietne. Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Na žalovaným podané odvolanie reagoval žalobca svojím vyjadrením zo dňa 06.06.2018, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje po všetkých stránkach za správne a preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil vo výroku ako vecne správny.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 C.s.p.). Po prieskume rozhodnutia v napadnutom rozsahu podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 C.s.p.) dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Odvolateľ mal za to, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil argumentáciu svojho rozhodnutia o určení úveru za bezúročný a bez poplatkov na právnom názore, podľa ktorého je potrebné považovať spotrebiteľský úver, poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 14.07.2015, za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórnej zákonom stanovenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neuvedením výšky, počtu a termínov splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

11. Súd prvej inštancie sa dopustil nesprávnej interpretácie inak správne použitej právnej úpravy, týkajúcej sa vymedzenia splátok úveru ako jednej z podstatných náležitostí spotrebiteľských zmlúv o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.. Základnou spornou otázkou bolo, či predmetná zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

12. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i/ Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere.

Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

13. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa uvádza, že predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

14. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa zdôrazňuje zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

15. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať v zmysle písm. k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia; podľa písm. f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

16. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

17. Európsky súdny dvor v rozsudku z 09.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice

bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

18. Citovaný rozsudok Európskeho súdneho dvora konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice.

19. V uvedenom rozsahu sa preto odvolací súd stotožňuje s odvolacími námietkami žalovaného a v tejto súvislosti zhodne poukazuje aj na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k výkladu sporného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 v obdobnej veci eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel ako dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle Rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

20. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie Najvyšší súd Slovenskej republiky uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.

21. Zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (medziiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov

a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v cit. rozsudku SD EU. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo - podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu - možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

22. Vzhľadom na aktuálnu judikatúru má odvolací súd za to, že predmetná úverová zmluva obsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a záver súdu prvoinštančného súdu o tom, že predmetný úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údaja za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona potom nie je opodstatnený a dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v otázke splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z.), odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec v zmysle § 391 ods. 1, 2 C.s.p. vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie riadiť sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v tomto rozhodnutí, opätovne vec prejednať a rozhodnúť s tým, že sa vysporiada s odvolacími námietkami žalovaného, s ktorými sa stotožnil aj odvolací súd, a zohľadní skutočnosti uvádzané odvolacím súdom. Nové rozhodnutie je potrebné riadne a náležite odôvodniť v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p. tak, aby bolo presvedčivé.

25. Vzhľadom k tomu, že výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie je súvisiacim výrokom (§ 379 písm. a) C <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>.s.p.), odvolací súd súčasne so zrušením výroku vo veci samej zrušil aj výrok o trovách konania. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>.s.p.).

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).